

Družba / Mediji

Bralci in oglaševalci se poslavljajo, lastniki ostajajo

Tomaž Klipšteter, Blaž Petkovič

Dogajanje okoli včerajšnje skupščine Večera ni le zgodba o časniku z najdaljšo tradicijo pri nas – je zgodba bolj ali manj vseh slovenskih medijev, predvsem tiskanih. Kriza na oglaševalskem trgu naj bi se ob koncu tega leta še poglobila.

Z obširnimi časopisnimi zapisi, kritičnimi komentarji in udarnimi izjavami za javnost se je Večerov novinarski kolektiv v minulih tednih zoperstavljal nameri večinskega lastnika Delo, ki je včerajšnjo izredno skupščino delničarjev zahteval s predlogom, da bi za izplačilo dividend namenili 507.000 evrov nerazdeljenega bilančnega dobička preteklih let.

Brez besed so pričakali predstavnike kapitala

S tem bi dodobra izpraznili bančni račun mariborske časopisne hiše, ki je lani ustvarila 723.000 evrov izgube in tudi letos posluje negativno. Protest zoper namero ljubljanske časopisne hiše, ki utegne nevarno zamajati najpomembnejšo medijsko hišo v severovzhodni Sloveniji, so zaposleni včeraj opredmetili tudi z »dobrodošlico«. V špalirju so na stopnišču brez besed pričakali predstavnike kapitala, med katerimi pa ni bilo predsednice uprave Dela Irme Gubaneč. Večinsko lastnico je na skupščini zastopala članica uprave Dela Nada Jakopec.

Poteza Večerovega kolektiva je očitno učinkovala, saj so delničarji na predlog Slovenske odškodninske družbe sprejeli nasprotni predlog, po katerem so si razdelili »zgolj« dobro polovico predvidenega zneska, kar znaša en evro bruto dividende za delnico. **Mali delničarji** so napovedali izpodbojno tožbo, novinarji Večera pa so nad sprejetim »kompromisnim« sklepom razočarani. »Vztrajamo pri tem, da bi moral dobiček ostati ne-

razporejen,« poudarja **Aleš Kocjan**, predsednik Večerovega aktiva novinarjev. »Še posebno pa nas je razočaralo, da je nasprotni predlog predlagala državna institucija, ki bi morala razumeti vlogo Večera.«

Proračuni oglaševalcev so se drastično zmanjšali

Dogajanje okoli včerajšnje skupščine Večera pa ni le zgodba o časniku z najdaljšo tradicijo pri nas – je zgodba vseh slovenskih medijev, predvsem pa tiskanih. Najprej so bili zaradi sistemske neurejenosti medijskega trga žrtve politično-kapitalsko-lobističnih apetitov, po izbruhu krize pa so pred njimi še težji časi. Nestratesko lastništvo, neurejen (oglaševalski) trg, padanje branosti in gledanosti kakovostnih medijskih vsebin ter iskanje novih digitalnih prijemov so tako pomembnejši dejavniki, ob katerih se mediji in novinarski kolektivi danes bojujejo za svoje preživetje.

»Do začetka krize se je dalo kljub bremenu majhnosti trga normalno delati in živeti, leta 2009 pa so se začele težave, ki niso zaobšle praktično nobenega medija. Tiskane medije je poleg tega še dodatno prizadel padec porabe in življenjskega standarda. Ljudje namreč iščejo informacije, za katere jim ni treba plačati,« dogajanje na slovenskem medijskem trgu v zadnjih letih opisuje **Tomaž Drozg**, predsednik uprave založniške hiše Adria Media Ljubljana, ki v svojem portfelju združuje najpomembnejše domače in tuje blagovne znamke revij (Playboy, Cosmopolitan, Story, Nova, Elle, Avto magazin...).

Kot kažejo uradni podatki, naklade treh največjih časnikov v državi (Delo, Dnevnik in Večer) od leta 2008 padajo približno enako hitro, prav tako so se v tem obdobju tiskanim medijem drastično znižali tudi oglaševalski prihodki. Po nekaterih ocenah za več kot polovico. »Kriza na oglaševalskem trgu bi se lahko poznala predvsem letos, zlasti v zadnjem četrtletju. Tujih investitorjev in novih

akterjev na trgu ni, obstoječi pa že zaznavajo manjšo kupno moč. Vsak bo malce zmanjšal svoj oglaševalski priliv, kar pa se bo v celoti najverjetneje poznalo,« napoveduje predsednica uprave Inštituta za raziskovanje trga in medijev Mediana **Janja Božič Marolt**.

»Oglaševalska pogača pri nas ni razdeljena pošteno«

Pri tem pa ne bodo izjema niti televizijske hiše. Kot so pred dnevi poročali hrvaški mediji, se z vse slabšim poslovanjem sooča tudi medijska skupina Central European Media Enterprises (CME), ki ima v lasti tudi medijsko hišo Pro plus. »Veliko multinacionalk je svoje sedeže ali centre odločanja v tem obdobju preselilo na Hrvaško, Madžarsko, v Srbijo ali pa nazaj v Avstrijo. S tem so se proračuni za Slovenijo drastično zmanjšali, kar ogroža obstoj medijev. Poleg tega še tista pogača, ki se deli pri nas, ni razdeljena pošteno oziroma v skladu s strokovnimi kriteriji,« opozarja Drozg. Ob tem velja spomniti na nedavni manever Zavarovalnice Triglav, ki je letošnjega aprila popolnoma ukinila načrtovano oglaševanje v časopisu Dnevnik, takšno potezo pa so mnogi razumeli kot pritisk na neodvisno novinarstvo. »Na tem področju še vedno intenzivno delujejo interesne skupine in lobiji. Oglaševanje v Sloveniji je pogosto sredstvo za doseganje nekkih drugih ciljev. Dokler bomo to dopuščali, bo šlo samo še na slabše,« napoveduje edini lastnik založniške hiše Adria Media Ljubljana, ki je kritičen tudi do državnega sofinanciranja medijskih vsebin. »Za tiskane medije, ki so zdaj najbolj na udaru, bi bila nujna ukinitvev DDV, s tem pa bi se sredstva pošteno razdelila med soigralce.«

Ob tem velja spomniti, da je druga vlada Janeza Janše pred letom dni celo predvidela dvig davčne stopnje za tiskane medije z 8,5 na 20 odstotkov. In to kljub dejstvu, da skoraj vse države Evropske unije (razen Litve, Slovaške in Bolgarije) zaradi posebnega pomena tiskanih medijev za družbo med krizo ohranjajo nižjo ali celo ničelno stopnjo DDV za tisk. ✕

Page: 3

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 569 cm2

2 / 2

Konzorcij, ki je bil v lastništvu naše založniške hiše, se je lani umaknil iz celotne regije, saj jo je razglasil kot neperspektivno. Veliki založniški igralci ta hip sploh ne razmišljajo o vstopu v našo regijo.

Tomaž Drozg, predsednik uprave in edini lastnik založniške hiše Adria Media Ljubljana

Protest zoper namero časopisne hiše Delo, ki utegne nevarno zamajati najpomembnejšo medijsko hišo v severovzhodni Sloveniji, so večerovci včeraj opredmetili tudi z »dobrodošlico«. Kot je po skupščini povedal Jure Struc, direktor ČZP Večer, bo »vodstvo družbe skupščinske sklepe spoštovalo«, »ne glede na današnji izid skupščine delničarjev pa bo vztrajalo pri začrtani poti sanacije in okrevanja«. Fotografija: Tomaž Klipšteter